

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 1Tos/41/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5313010140
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 06. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Bargel
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5313010140.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Bargela a sudcov JUDr. Adriany Gallovej a JUDr. Vladimíra Sučika, na neverejnom zasadnutí konanom 3. júna 2014 prejednal sťažnosť podanú prokurátorom Okresnej prokuratúry Čadca proti uzneseniu Okresného súdu Čadca, sp.zn. 2Nt/5/2013 z 15.1.2014 a takto

rozhodol:

Podľa § 194 ods. 2 Tr. por. z r u š u j e uznesenie Okresného súdu Čadca, sp.zn. 2Nt/5/2013 z 15.1.2014 v časti - vo výroku III. o vrátení veci odsúdeného Q. E. prokurátorovi do prípravného konania.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresný súd rozhodol tak, že:

I. Podľa § 400 ods. 1 Tr. por. vyhovel návrhu odsúdeného Q. E. na povolenie obnovy konania vo veci vedenej na Okresnom súde Čadca pod sp.zn. 3T/146/2009.

II. Podľa § 400 ods. 1 Tr. por. zrušil výrok o treste, ktorým odsúdenému Q. E. pre zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi spolupáchatelstvom podľa § 20, § 172 ods. 1 písm. a), b), c), d) Tr. zák. bol uložený podľa § 172 ods. 1 Tr. zák., za použitia ust. § 39 ods. 4 Tr. zák., § 42 ods. 1 Tr. zák., § 41 ods. 2 Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák., § 36 písm. 1) Tr. zák., § 37 písm. m) Tr. zák. súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov a 10 mesiacov, na výkon ktorého bol podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. zaradený do ústavu s minimálnym stupňom strázenia. Podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. bol zrušený výrok o treste uložený rozsudkom Okresného súdu Čadca, sp.zn. 1T/124/2008 z 28.11.2008 a podľa § 61 ods. 1, 2 Tr. zák. bol obvinenému uložený v rámci súhrnného trestu aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu na dobu 1 rok.

III. Podľa § 404 ods. 2 Tr. por. súd vec odsúdeného Q. E. vrátil prokurátorovi Okresnej prokuratúry Čadca do prípravného konania.

IV. Podľa § 403 Tr. por., s poukazom na § 72 ods. 3 Tr. por. súd odsúdeného Q. E. nezobral do väzby.

Okresný súd svoje rozhodnutie odôvodnil v podstate odkazom na predchádzajúce uznesenie Krajského súdu v Žiline a navyše dodal, že:

„Okresný súd návrhu odsúdeného Q. E. na povolenie obnovy konania vo veci Okresného súdu Čadca, sp.zn. 3T/146/2009 vyhovel. Zároveň zrušil výrok o treste rozsudku Okresného súdu Čadca, sp.zn. 3T/146/2009 z 10.2.2011 a vec s poukazom na § 404 ods. 2 Tr. por. vrátil prokurátorovi Okresnej prokuratúry Čadca do prípravného konania. Podľa § 404 ods. 2 Tr. por. ak súd zrušil právoplatný rozsudok, ktorý bol vyhlásený na základe konania o dohode o vine a treste, vždy vráti vec prokurátorovi do prípravného konania. Vzhľadom na zrušenie právoplatného rozsudku vo výroku o treste, vyhláseného na základe konania o dohode o vine a treste, súd postupoval podľa § 404 ods. 2 (druhá veta) Tr. por.

S poukazom na § 403 Tr. por. súd zároveň rozhodoval o väzbe odsúdeného Q.H., ktorý v čase konania verejného zasadnutia vykonával trest odňatia slobody. Okresný súd odsúdeného do väzby nezobral, nakoľko odsúdený už vykonal časť uloženého trestu odňatia slobody a podľa názoru okresného súdu ďalšia väzba nie je potrebná. Z pripojeného spisu Okresného súdu Čadca, sp.zn. 3T/146/2009 mal súd zo správy o nastúpení trestu zistené, že odsúdený nastúpil dňa 10.2.2011 trest uložený rozsudkom Okresného súdu Čadca, sp.zn. 3T/146/2009 zo dňa 10.2.2011. Uznesením Okresného súdu Čadca, sp.zn. 3T/146/2009 zo dňa 17.2.2011 bola odsúdenému do trestu odňatia slobody uloženého citovaným rozsudkom zarátaná väzba od 28.11.2008 do 30.1.2009. S poukazom na výšku uloženého trestu a časť trestu, ktorú odsúdený už vykonal, súd dospel k záveru, že dôvody väzby pominuli, a to aj s poukazom na skutočnosť, že vo veci bolo rozhodnuté o povolení obnovy konania, pričom prichádza do úvahy uloženie miernejšieho trestu, než bol uložený pôvodným rozsudkom, a to v zmysle § 172 ods. 1 Tr. zák. v aktuálnom znení vo výmere 3-10 rokov. Väzobné stíhanie odsúdeného preto nie je potrebné a bolo rozhodnuté, že odsúdený sa do väzby neberie.“

Proti uzneseniu okresného súdu, a to len proti výroku pod bodom III., podal sťažnosť prokurátor. V sťažnosti uviedol: „So závermi súdu, ako aj s jeho rozhodnutím v bode III. uznesenia však nemožno súhlasiť, a to aj napriek striktnej právnej úprave uvedenej v ustanovení § 404 ods. 2 Trestného poriadku, podľa ktorej v prípadoch zrušenia rozsudku vyhláseného na základe konania o dohode o vine a treste sa vždy musí vec vrátiť prokurátorovi do prípravného konania. Tu si dovoľím namietat' správnosť výroku pod bodom III. uznesenia Okresného súdu Čadca, pričom mám za to, že uvedený postup by sa v tomto prípade nemusel uplatniť. Poukazujem pritom na to, že ustanovenie § 404 ods. 2 Trestného poriadku nerieši situáciu, či bola dohoda o vine a treste uzavretá pred podaním obžaloby po skončení prípravného konania, po podaní obžaloby, prípadne uzavretá priamo na hlavnom pojednávaní. Možno tiež poukázať na znenie ustanovenia § 400 ods. 2 Trestného poriadku, ktoré fakultatívne umožňuje vrátenie veci prokurátorovi do prípravného konania, ak to súd považuje potrebné na objasnenie veci, pričom sa samozrejme počíta aj so zrušením výroku o vine. V tomto prípade však vo vzťahu ku skutku, pre ktorý bol Q.H. uznaný za vinného rozsudkom Okresného súdu v Čadci, sp.zn. 3T/146/2009, bola podaná obžaloba pod Pv 1307/08-75 dňa 6.5.2009 a až následne došlo k vráteniu veci prokurátorovi do prípravného konania za účelom uzavretia dohody o vine a treste. Teoreticky možno uvažovať nad tým, že by nebol dôvod na vrátenie veci do prípravného konania, a to s poukazom na existenciu podanej obžaloby, na podklade ktorej by bolo možné konať, čo samozrejme by nebolo možné v prípade podaného návrhu na schválenie dohody o vine a treste, ktorý je výsledkom ukončeného prípravného konania tak, ako to predpokladá ustanovenie § 404 ods. 2 Trestného poriadku, kde dokonca nemusia byť vykonané všetky dôkazy, najmä ak obvinený hneď na začiatku sa prizná a žiada uzavretie dohody o vine a treste. Tu je vrátenie veci do prípravného konania logické. Vyznieva však nelogicky, aby sa vec, kde bola podaná obžaloba, vrátila do prípravného konania, kde prokurátor neurobí nič iné, len opätovne s novým dátumom podá tú istú obžalobu, nakoľko nedošlo k zmene dôkaznej situácie, prípadne uzavrie novú dohodu s obvineným. Eventuálne vo vzťahu k vzniknutému problému v tomto prípade by bolo možné argumentovať, že logicky, systematicky aj gramaticky by malo byť ustanovenie druhej vety § 404 ods. 2 Trestného poriadku vykladané tak, že vrátenie veci do prípravného konania po zrušení právoplatného rozsudku vyhláseného na základe konania o dohode a treste je obligatórne len vtedy, ak je zrušený „celý“ rozsudok, t. j. bezpodmienečne a v prvom rade aj v otázke, resp. vo výroku o vine. Pokiaľ tak, ako je tomu aj v tomto prípade, na základe nálezu Ústavného súdu SR je dôvod len na zrušenie výroku o treste, vecne ani formálne nemá vrátenie veci do prípravného konania žiadne opodstatnenie. To, že takéto vrátenie až do prípravného konania má vecné opodstatnenie len pri zrušení aj výroku o vine, indikuje spomenuté ustanovenie poslednej časti § 400 ods. 2 Trestného poriadku. Len ak je potrebné nanovo vyhodnocovať aj otázku viny, môže vzniknúť potreba doplnenia dokazovania v prípravnom konaní, čo však vyhodnotí súd pri povolení obnovy konania v závislosti od dôvodov zrušenia výroku o vine v kontexte dokazovania vykonaného v predchádzajúcom konaní pred súdom. Pri rozsudku vyhlásenom na základe konania o dohode o vine a treste v konaní pred súdom k žiadnemu dokazovaniu nedošlo, a preto zrejme zákonodarca stanovil obligatórnu povinnosť pri povolení obnovy konania vo vzťahu k takémuto zrušenému rozsudku (a hoci to nie je vyjadrené expressis verbis, tak možno dodať, že vo vzťahu k zrušenému výroku o vine) vrátiť vec do prípravného konania. Pri inom výklade zostáva už len možnosť automatického rušenia celého rozsudku (nielen vo výroku o treste) na základe dotknutého nálezu Ústavného súdu SR, čo sa však javí nezmyselné, ak sa nález týka len zásady ukladania trestu a nie je tak žiadny vecný dôvod rušiť aj výrok o vine. Inak pri vrátení veci do prípravného konania v situácii, ak je zrušený len výrok o treste, ostáva aj pri

zvolení prokurátorom následne analogicky najbližšieho postupu podľa § 232 ods. 4 Trestného poriadku, t.j. pri podaní obžaloby na podklade pôvodnej dohody, nezodpovedaná otázka ďalšieho takého postupu súdu, aby nevzniklo riziko existencie dvoch výrokov o vine, keďže pôvodný výrok o vine pri povolení obnovy konania len vo vzťahu k výroku o treste zostal nedotknutý. Z praktického hľadiska pritom treba zdôrazniť, že z pohľadu obsahu aj rozsahu nového konania na súde nie je alternatíva, že vec je vrátená do prípravného konania aj pri zrušení len výroku o treste, nijako výhodnejšia či už pre súd, ale ani pre obvineného, naopak, zostáva otáznik nad zabránením duplicity vysporiadavania sa súdom s otázkou viny. Na záver si ešte dovoľím poukázať na pripravovanú novelu Trestného poriadku, kde ustanovenia § 404 Trestného poriadku by sa mali dotknúť nasledovné zmeny:

V § 404 ods. 2 sa vypúšťa druhá veta.

V § 404 sa za odsek 2 vkladá nový odsek 3, ktorý znie:

„(3) Ak súd zrušil právoplatný rozsudok, ktorý bol vyhlásený na základe konania o dohode o vine a treste, vráti vec prokurátorovi do prípravného konania; to neplatí, ak bol návrh na obnovu konania podaný len v prospech obvineného a súd zrušil právoplatný rozsudok len vo výroku o treste.“

Z dôvodov hore uvedených mám za to, že výrok pod bodom III. uznesenia Okresného súdu Čadca pod spisovou značkou 2Nt/5/2013 zo dňa 15.1.2014 je nesprávny, a preto navrhujem, aby ho Krajský súd Žilina podľa § 194 ods.1 písm. b) Trestného poriadku v tejto časti zrušil a uložil okresnému súdu, aby vo veci znovu konal a rozhodol, eventuálne, aby podľa § 194 ods.1 písm. a) Trestného poriadku rozhodol sám.“

Krajský súd na podklade podanej sťažnosti preskúmal v zmysle § 192 ods. 1 Tr. por. správnosť a zákonnosť napadnutého uznesenia v bode III. a tak zistil, že sťažnosť prokurátora je dôvodná.

Možno stručne zhrnúť, že súd prvého stupňa správne rozhodol o povolení obnovy konania, pretože tak rešpektoval stanovisko Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp.zn. Tpj 44/2013 z 26. novembra 2013, podľa ktorého

„I. Ustanovenie § 394 ods. 1 Trestného poriadku upravuje podmienky obnovy konania, ktoré sa týkajú nedostatkov skutkových zistení, vrátane osoby páchatel'a ako skutočností alebo dôkazov súdu skôr neznámych, ktoré vyšli najavo až po právoplatnosti rozhodnutia. Netýkajú sa zmeny právneho stavu, t.j. zákonných podkladov posudzovania trestnosti činu a ukladania trestu. Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, že právny predpis, jeho časť alebo niektoré ustanovenie nie je v súlade s ústavou, preto nemôže byť „novou skutočnosťou súdu skôr neznámou“ v zmysle § 394 ods. 1 Tr. por. a tým len jednou z podmienok obnovy konania, ale ak bol z tohto dôvodu podaný návrh na obnovu konania, je dôvodom obnovy konania „ex lege“, t.j. na základe § 41b ods. 1 zákona č. 38/1993 Z.z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov.

II. Ak je podaný návrh na povolenie obnovy konania vo veci, ktorá sa skončila právoplatným rozhodnutím, ktorý vychádza len zo skutočností predpokladaných v ustanovení § 41b ods. 1 zákona č. 38/1993 Z.z., je splnenie podmienok obnovy konania konštatované už v tomto ustanovení. Preto súd už nemôže skúmať splnenie iných podmienok uvedených v § 394 ods. 1 Trestného poriadku, ale obnovu konania povolí podľa § 394 ods. 1 Trestného poriadku z dôvodu uvedeného v § 41b ods. 1 zákona č. 38/1993 Z. z. v znení neskorších predpisov.

III. Ak bolo použité ustanovenie podľa § 39 ods. 1 alebo ods. 2 písmeno a) až c) alebo písm. e) Trestného zákona o mimoriadnom znížení trestu odňatia slobody vo vzťahu k trestnej sadzbe trestu odňatia slobody upravenej podľa § 41 ods. 2 Trestného zákona v znení účinnom do 21. decembra 2012, ustanovenie § 41b ods. 1 zák. č. 38/1993 Z.z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov, v spojitosti s nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky z 28. novembra 2012, sp.zn. PL. ÚS 106/2011, vyhláseného v Zbierke zákonov Slovenskej republiky pod číslom 428/2012 21. decembra 2012, sa nepoužije.“

Súd prvého stupňa taktiež správne rozhodol o zrušení výroku o treste rozsudku Okresného súdu Čadca, sp.zn. 3T/146/2009 z 10.2.2011 a taktiež správne rozhodol o nevzatí odsúdeného Q. E. do väzby. Okresný súd však pochybil vo výroku pod bodom III., keď vec vrátil prokurátorovi do prípravného konania.

K napadnutému výroku krajský súd uvádza:

Podľa § 404 ods. 1 Tr. por. ak bola právoplatne povolená obnova konania, ktoré sa skončilo právoplatným uznesením prokurátora o zastavení trestného stíhania, podmienenom zastavení trestného stíhania alebo o podmienenom zastavení trestného stíhania spolupracujúceho obvineného, pokračuje sa v prípravnom konaní.

Podľa § 404 ods. 2 Tr. por. v ostatných prípadoch pokračuje súd po právoplatnom povolení obnovy konania v konaní na podklade pôvodnej obžaloby, ak sa nevyslovilo, že vec sa vracia prokurátorovi do prípravného konania. Ak súd zrušil právoplatný rozsudok, ktorý bol vyhlásený na základe konania o dohode o vine a treste, vždy vráti vec prokurátorovi do prípravného konania.

Podľa názoru krajského súdu a ako je zo sťažnosti zrejmé, aj prokurátora, § 404 ods. 2 Tr. por. bol zákonodarcom konštruovaný tak, aby zohľadnil situácie, keď súd v rámci obnovovacieho konania zruší celý rozsudok, a teda aj výrok o vine. Vtedy pri „dohodnutých rozsudkoch“ platí obligatórna povinnosť vrátiť vec prokurátorovi do prípravného konania, čo má svoju logiku a opodstatnenie, pretože nepochybne vyšli najavo také skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré majú alebo môžu mať výrazný vplyv na výrok o vine a tak na celý priebeh dohodovacieho konania.

Reštriktívnym výkladom ustanovenia § 404 ods. 2 Tr. por. však možno dospieť k záveru, že v prípadoch „dohodnutých rozsudkov“, ak tieto boli v rámci konania o návrhu na povolenie obnovy konania zrušené len vo výroku o treste, povinnosť vrátiť vec prokurátorovi do prípravného konania neplatí, pretože takýto postup postráda účelnosť a podľa názoru krajského súdu by bol len formalistickým až dogmatickým výkladom druhej vety § 404 ods. 2 Tr. por., nezodpovedajúcim materiálnemu výkladu práva.

„Pri výklade a aplikácii ustanovení právnych predpisov je nepochybne potrebné vychádzať prvotne z ich doslovného znenia. Súd však nie je doslovným znením zákonného ustanovenia viazaný absolútne. Môže, ba dokonca sa musí od neho (od doslovného znenia právneho textu) odchyliť v prípade, keď to zo závažných dôvodov vyžaduje účel zákona, systematická súvislosť alebo požiadavka ústavného súladného výkladu zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov (čl. 152 ods. 4 Ústavy SR). Samozrejme, že sa v takýchto prípadoch musí zároveň vyvarovať svojvoľe (arbitrárnosti) a svoju interpretáciu právnej normy musí založiť na racionálnej argumentácii.“ (nález Ústavného súdu SR, sp.zn. III. ÚS 341/07 z 1. júla 2008)

Krajský súd poznamenáva, že podmienky pre iné rozhodnutie o vine v „obnovovacom konaní“ neboli zistené, výrok o vine v pôvodnom rozsudku zostal právoplatný, a teda vyjednávacía pozícia obžalovaného a prokurátora sa vo vzťahu k výroku o vine nezmenila a ani by nemohla byť predmetom prípadného dohodovacieho konania (už len o treste) v prípravnom konaní. Za takejto situácie sa javí nadbytočným vec vrátiť prokurátorovi do prípravného konania, keď všetky podmienky na uzavretie prípadnej dohody o treste sú splnené aj v konaní pred súdom pri postupe podľa § 255 ods. 3 Tr. por.

Podľa § 255 ods. 3 Tr. por. po vykonaní úkonov podľa odsekov 1 a 2 predseda senátu zistí, či prokurátor a obžalovaný nechcú uzavrieť dohodu o vine a treste. Ak sa prokurátor a obžalovaný vyjadria, že chcú konať o dohode o vine a treste, vráti vec prokurátorovi na postup podľa § 232 a 233, len ak to navrhne prokurátor. Inak súd hlavné pojednávanie na potrebný čas preruší a umožní prokurátorovi a obvinenému uzavrieť dohodu o vine a treste; prokurátor v takom prípade postupuje primerane podľa § 232 a 233. Ak dôjde k dohode o vine a treste, súd postupuje primerane podľa § 331, 333 a 334; ak mieni prejednať návrh dohody o vine a treste, pokračuje v hlavnom pojednávaní. Ak k dohode o vine a treste nedôjde alebo ak súd návrh dohody o vine a treste odmietne, alebo v navrhnutom rozsahu

neschváli, alebo ak obvinený odpovedal na niektorú otázku "nie", pokračuje súd v hlavnom pojednávaní na podklade pôvodnej obžaloby.

Neprehliadnuteľnou je aj skutočnosť, že „nevrátením vecí do prípravného konania“ sa eliminuje minimálne pozoruhodný stav, keď vo vzťahu k obžalovanému na jednej strane existuje rozsudok s právoplatným výrokom o vine a zároveň by na neho mala byť podaná obžaloba pre ten istý skutok, o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté (zatiaľ bez výroku o treste). Analogický postup podľa § 232 ods. 4 Tr. por. by síce mohol pokryť medzeru v zákone, krajský súd sa však prikláňa k výkladu práva z hľadiska jeho materiálneho ponímania, pričom „nevrátenie vecí do prípravného konania“ v takýchto prípadoch vníma ako účelnejšie a podstatne praktickejšie ako formalistické vrátenie vecí do prípravného konania.

Krajský súd ďalej dodáva, že pokiaľ okresný súd v obnovovacom konaní zrušil „dohodnutý rozsudok“ len vo výroku o treste, postupoval v súlade so zákonom a s návrhom odsúdeného, ktorý v návrhu na povolenie obnovy konania namietal neústavnosť len výroku o treste s ohľadom na nález Ústavného súdu SR, sp.zn. PL ÚS. 106/2011 z 28.11.2012, zverejnený 21.12.2012, pričom sa žiada pripomenúť, že „obnovovacie konanie“ je konaním návrhovým, a preto je súd rozsahom návrhu viazaný a musí ho rešpektovať.

V ďalšom konaní - už obnovenom konaní - môže súd postupovať priamo na hlavnom pojednávaní v zmysle § 255 Tr. por., zohľadniac i to, že v pôvodnom konaní nebola podaná obžaloba. Takýto postup možno pripustiť práve preto, lebo vo veci už existuje rozsudok s právoplatným výrokom o vine, a preto obžaloba nie je potrebná, pričom konanie sa sústreďí len na výrok o treste, a to buď postupom podľa § 255 ods. 3 Tr. por., kedy sudca umožní obžalovanému a prokurátorovi uzavrieť dohodu o treste, alebo následným vykonaním dôkazov súvisiacich len s výrokom o treste a rozhodnutím aj podľa § 166 Tr. por., tzv. doplňujúcim rozsudkom.

S ohľadom na uvedené krajský súd vyhovel sťažnosti prokurátora a rozhodol tak, že napadnuté uznesenie zrušil len vo výroku pod bodom III. s tým, že obnovovacie konanie sa rozhodnutím krajského súdu skončilo a vo veci bude pokračovať súd už v obnovenom konaní.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.